

OČENJUJEMO

Gledališče

**Antonio Tabares:
Vrh ledene gore**

Mestno gledališče ljubljansko

Sodobno špansko besedilo secira korporativni svet, v katerem so delovni pogoji podrejeni realizaciji ciljev in finančni kazalniki pomembnejši od človeka. A vendarle ta konverzijska drama deluje po principu naslovne fraze, tako po vsebini kot po formi, zato fragmentarni dialogi, prek katerih poteka interna preiskava v uspešnem podjetju, ki so ga pretresli trije samomori zaposlenih, le zakrivajo in obenem razkrivajo kompleksnejše ozadje osebnih zgodb ter napotujejo k prevpraševanju sodobnih načinov življenja. Uprizoritev prečeše kolaž dialoških dvojic v zmernem toku, a da bi zaslutili latentne impulze na gladini realističnih soočenj, ji manjkajo jasni uprizoritveni poudarki in utemeljeno vodstvo igralcev (režiserka Mojca Madon), razdelan razvoj in dinamika (dramaturginja Anja Krušnik Cirnski) ter uskladitev vseh elementov v strukturo, ki poleg dobesednosti dopušča slutnjo neizrečenega in nasploh širine, ki ne omogoča enostavnih sklepov.

Dramske osebe so zastavljene izrazito zadržano in v upočasnjenem ritmu, tudi kjer bi pričakovali hitre replike in energičen dialog, igralci pa se zdijo v takšni usmeritvi nekoliko izgubljeni in prepuščeni samim sebi. Ob tem težko verjamemo, da so te osebe visoko produktivni in ambiciozni delavci v »vojaškem sistemu« kapitalističnega stroja s ponotranjeno delovno vneto, kajti položaj je pač treba obdržati in po možnosti priplezati še stopničko višje. Za prepričljivost oseb, ki za vrhom besed skrivajo žarečo magmo človeških usod, primanjkuje napetosti, tako

znotraj posameznikov kot v odnosih. Nezainteresiranost oseb je zaradi njunih funkcij še posebej očitna pri preiskovalki, eni vodilnih osebnosti v multinacionalni (Mirjam Korbar Žlajpah), in direktorju podjetja (Lotos Vincenc Šparovec), zaradi od delovnih pritiskov nevrotičnega karakterja pa tudi pri mladem programerju (Jernej Gašperin) in vase umaknjeni tajnici (Miranda Trnjanin).

Mirjam Korbar Žlajpah se srečanj z zaposlenimi loti preudarno, kot da ima na voljo neskončno časa, in brez potrebne ostrine pri raziskovanju, čeprav je njen cilj poročilo o morebitni povezavi med delovnim okoljem in samomori. Oživi šele ob vznikanju osebnih zgodb, najprej lastne, ob srečanju s sindikalistom in nekdanjim partnerjem (Boris Kerč) ter nekdanjo sodelavko (Tanja Dimitrievska), a konflikt med pragmatičnimi interesi in notranje tlečim oseb-

nim etosom ostane nepregneten, previs iz delovnega v zasebnost vpletenih in umrlih pa nasploh šibko naglašen.

Staromodna, s škatlami založena arhivska soba (Dorian Šilec Petek) kljub utripanju neonskega hladu deluje presenetljivo zastarelo in le težka kot logičen prostor dogajanja v sodobnem poslovnem okolju. Zamenjava natakara v menzi podjetja z arhivarko dodatno utemeljuje scensko zasnovo s plastjo nalepljenih pomenskih sugestij, ki jih nosi arhiv. Drobne domiselne rešitve, tudi ob poudarkih, kot so male fotografije posameznikov na škatlah, kjer očitno zbirajo informacije o zaposlenih, skušajo nadomestiti nezaupanje v neizgovorjene razsežnosti teksta. Tiste, s katerimi uprizoritev ne najde stika in jih zato skuša podati prek scenografije, luči in glasbe (Luka Ipavec).

NIKA ARHAR